

Marihøna familiebarnehage
Tyras vei 2
7040 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Thea Berg Lauvsnes

Vår ref.
20/26632
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
22.12.2020

Marihøna familiebarnehage - rapport fra tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte 20.11.2020 tilsyn med Marihøna familiebarnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Marihøna familiebarnehage har et internkontrollsystem med beskrevne rutiner for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Barnehagen har ikke dokumentert risikovurderinger som grunnlag for etablerte rutiner. Ved utarbeiding av internkontrollsystemet må barnehagen sikre at rutiner som er forutsatt som tiltak er skriftliggjort i internkontrollsystemet. Det bør

Det ble ved tilsynet påpekt ett avvik. Vi har også angitt en merknad som gjelder forhold hvor vi mener barnehagen har et forbedringspotensiale og om vi sterkt oppfordrer barnehagen til å følge opp.

Avvik 1: Barnehagen har ikke dokumentert risikovurdering av forhold som kan ha betydning for barns sikkerhet.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg er 18.01.2021

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi barnehagen pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 18.01.2021**. Etter denne datoen vil vi fatte pålegg om retting. Du vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik vil bli satt til 01.03.2021.

2. Beskrivelse av Marihøna familiebarnehage.

Marihøna familiebarnehage eies og drives av Vibeke Eie Hegset. Familiebarnehagen er godkjent for dobbel gruppe, og hadde ved tilsynet åtte barn under tre år.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14) og internkontroll og avvikshåndtering (jf §4) for å ivareta barnas sikkerhet.

På grunn av Covid-19 pandemien ble tilsynet gjennomført som en digitalt møte hvor innsendt dokumentasjon ble gjennomgått.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- Rutiner for å ivareta barns sikkerhet (§ 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap)

Deltakere ved tilsynet

Vibeke Eie Hegset, eier Marihøna familiebarnehage
Thea Berg Lauvsnes, rådgiver Miljøenheten
Rune Berg, rådgiver Miljøenheten

3.1. Har familiebarnehagen tilstrekkelig oversikt over risikoforhold?

Avvik 1: Barnehagen har ikke dokumentert risikovurdering av forhold som kan ha betydning for barns sikkerhet.

Barnehagen må dokumentere risikovurdering av forhold som kan ha betydning for barnas sikkerhet. I forbindelse med risikovurderingene må dere sikre at rutinene som ligger til grunn for barnas sikkerhet er skriftliggjort i internkontrollsystemet. I tilbakemeldingen til Miljøenheten skal risikovurderingene legges ved.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Barnehagen diskuterer og vurderer barns sikkerhet jevnlig, men dette er ikke skriftliggjort. Lekeplass og innelek er typiske aktiviteter som stadig diskuteres, både i det daglige og på planleggingsdager. De senere årene har barnehagen stort sett hatt små barn opp til 2 år. På grunn av aldersgruppen gjennomføres det ikke aktiviteter med verktøy, matlaging eller turer. Eier vurderer at et av de største risikoforholdene med så små barn er at de gjerne putter alt i munnen. Barnehagen derfor har hatt mye fokus både på kvelning og på at barna kan få i seg noe som er giftig/skadelig. I tillegg er fallulykker/skader noe som vurderes hyppig.

Vurdering

Risikovurdering er en systematisk arbeidsmetode for å komme fram til en risikograd av ulike aktiviteter/hendelser, og for å gjøre objektive og sammenlignbare vurderinger er det viktig å skille mellom sannsynligheten for at en hendelse inntreffer og konsekvensen hvis den skulle inntreffe. Til sammen utgjør sannsynlighet og konsekvens risikoen for en hendelse. Barnehagen må skriftliggjøre risikovurderinger av situasjoner og aktiviteter som kan medføre fare for barnas sikkerhet. For å gjøre mest mulig likeverdige vurderinger av ulike hendelser er det viktig at dere definerer hva dere legger i de ulike gradene av sannsynlighet og konsekvens. Når sannsynlighet og konsekvens er satt bør dere bruke risikomatriksen for å sikre at dere angir korrekt risiko basert på den sannsynligheten og konsekvensen dere har kommet fram til. Der man kommer ut med en risiko på gult eller rødt, forventes det at barnehagen vurderer ytterligere tiltak for å redusere

risiko. Slike tiltak/rutiner skal være skriftlige. Vi anbefaler at sannsynligheten vurderes med utgangspunkt i de forebyggende rutinene og tiltakene barnehagen allerede har på plass. På den måten vil risikovurderingen avdekke hvor risikoen i barnehagen er størst og hvor det er behov for å vurdere flere/andre/nye tiltak for å redusere risikoen. Vi viser også til [Miljøenhetens faktaark om Risikovurdering i barnehager og skoler](#).

3.2. Driver familiebarnehagen systematisk internkontroll som forebygger ulykker og skader?

Observasjon

Internkontrollsystemet er oppbygd etter paragrafene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Under § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap har eier samlet rutiner som skal ivareta barns sikkerhet. Her er både forebyggende rutiner og beredskapsrutiner. Dokumentasjon av utførte kontroller og lignende samles i avdelingsboka. Det er etablert faste rutiner knyttet til brannvern, daglig sjekk av hagen før barna går ut samt halvårlige grundigere vedlikeholdskontroller av uteområdet. På inneområdet ble det gjort vurdering av barnesikring som trappegrind, åpninger og lignende ved godkjenning av barnehagen. Lokalene er ikke endret, så eier har tenkt at dette ikke må vurderes på nytt. Møblering og annet vurderes jevnlig, men det er ikke innført faste kontroller av sikkerhet på inneområdet.

Avvik registreres også i avdelingsboka, først og fremst av eier. Det meldes ikke veldig mye avvik, men både skader og ulykker, nestenulykker, avvik på kjøleskapstemperatur, brudd på rutiner og evt. bygningsmessige ting blir registrert.

Vurdering

Vår vurdering er at Marihøna familiebarnehage har etablert en del rutiner og en praksis som forebygger ulykker og skader, men at ikke alt er dokumentert i internkontrollsystemet og satt i system. Det er viktig at rutiner som er lagt til grunn i ved vurdering av risiko (og behov for tiltak) er skriftliggjort. Når dere skal gjennomføre risikovurderinger må dere samtidig ta en gjennomgang av rutinene og vurdere om de er tilfredsstillende, samt sikre at praksis er beskrevet i rutinebeskrivelsene (se avvik 1).

Vi har inntrykk av at avvik fanges opp og håndteres i Marihøna familiebarnehage.

3.3. Blir ulykkes- og faresituasjoner i familiebarnehagen håndtert på en tilfredsstillende måte?

Merknad 1: Barnehagen bør i forbindelse med arbeidet med risikovurderingene gå gjennom beredskapsrutinene og sikre at alle rutiner som skal håndtere beredskapssituasjoner er skriftliggjort. Det bør lages en oversikt over hvilke beredskapsrutiner barnehagen har.

Observasjon:

Barnehagen har beskrevet beredskapshåndtering sammen med de forebyggende rutinene for å ivareta barns sikkerhet (under § 14 i internkontrollsystemet). Her finnes brannrutiner, rutiner ved skader og forgiftninger og barn som forsvinner. Det kom ved tilsynet fram at barnehagen har flere beredskapsrutiner under andre tema i internkontrollsystemet, for eksempel ved mistanke om vold, overgrep etc.

Vurdering:

Vår vurdering er at barnehagen har skriftliggjort en del av de mest sentrale beredskapsrutinene som må være på plass. Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler har en forventning om at barnehagen har en beredskap på aktuelle akutte situasjoner. Dette kan være brann, alvorlige ulykker, trusler fra fremmede, bortfall av vann/strøm, dødsfall blant barn, foreldre/ansatte, trusler fra utenforstående eller berusede foreldre som vil hente barn. Barnehagen bør i forbindelse med arbeidet med risikovurderinger gå gjennom og sikre at beredskapsrutinene er skriftliggjort. Det forventes også at barnehager til en viss grad øver på dette eller gjennomgår rutiner jevnlig for å vurdere om rutinene vil kunne håndtere relevante situasjoner.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
Trondheim kommune

Hans Fredrik Nyvold Kvitvang
enhetsleder

Thea Berg Lauvsnes
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopimottaker:

Postmottak Fagenhet for oppvekst og utdanning